

BELGISCHE SENAAT

 BUITENGEWONE ZITTING 1968.

 16 JULI 1968.

Voorstel van wet tot regeling van de aanplakking
 in verkiezingstijd.

TOELICHTING

MIJNE HEREN,

Voor het aanplakken van verkiezingspropaganda blijkt een regeling te moeten worden getroffen, zowel ter bescherming van ons natuur- en stedschoon als in het belang van de kandidaten, de partijen en de parlementaire democratie zelf.

Een juiste inzicht in het algemeen belang wil dat, enerzijds, een einde komt aan de wilde plakkerij die onze steden bij de verkiezingen ontsiert, vaak zonder het minste onzag voor andermans eigendom, en waarbij soms bloedige kloppartijen tussen « plakkers » ontstaan en dat, anderzijds, paal en perk gesteld wordt aan het opdrijven van de budgetten die kandidaten en partijen aan hun muurpropaganda besteden. Bovendien zouden de politieke zeden baat vinden bij een regeling waardoor een eind kan worden gemaakt aan die verspillingen, waarvoor de partijen, in verkiezingstijd, wat al te vaak geld gaan vragen, nu eens aan toegeweide sociale instellingen, die, om dat geld te bezorgen, bijdragen of toelagen aan hun doel onttrekken, dan weer aan ondernemingen die alle partijen zonder onderscheid steunen om zich te verzekeren van de « passieve of actieve sympathie » van het Gezag, ongeacht de regeringsformule die uit de bus zal komen.

Ten slotte is het strijdig met het beginsel van de democratische gelijkheid de wedloop tussen de kandidaten te vervalsen door buitensporigheden te dulden op het gebied van de aanplakking, die alleen de rijkste of de best gesteunde kandidaten zich kunnen veroorloven zodat zij de meeste kansen hebben om kiezers aan te trekken. In dit verband zij opgemerkt dat Groot-Brittannië, dat ons het voorbeeld heeft gegeven van de parlementaire democratie, de kiespropaganda heeft

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1968.

 16 JUILLET 1968.

Proposition de loi réglementant l'affichage en
 période électorale.

DEVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

Une réglementation des affichages destinés à la propagande électorale s'avère nécessaire, tant pour garantir l'esthétique de nos sites que dans l'intérêt même des candidats, des partis et de la démocratie parlementaire.

Une juste conception de l'intérêt public veut, d'une part, que cessent les affichages désordonnés qui enlaidissent nos cités à la veille d'élections, qui se pratiquent souvent dans le mépris du respect de la propriété d'autrui et qui provoquent des rixes parfois sanglantes entre colleurs d'affiches et, d'autre part, que s'arrête l'escalade des budgets que candidats et partis consacrent à leur propagande murale. Par ailleurs, la morale politique sortirait renforcée d'une réglementation qui conduirait à mettre un terme à ces gaspillages pour lesquels les partis abusent, en période électorale, d'appels de contributions auprès, tantôt d'organismes sociaux qui leur sont dévoués et qui les financent en distrayant de leur but des cotisations ou des subsides, tantôt d'entreprises qui alimentent financièrement tous les partis indistinctement pour s'assurer la « sympathie passive ou active » du Pouvoir quelle que soit la formule gouvernementale à venir.

Enfin, il est contraire au principe de l'égalité démocratique de fausser les concours entre candidats en tolérant des excès en matière d'affichage, tels que seuls peuvent se le permettre les candidats les plus fortunés ou les mieux « subventionnés » qui se réservent ainsi le plus de chances d'attirer des électeurs. Il est à noter, à ce propos, que la Grande Bretagne, qui nous a donné l'exemple de la démocratie parlementaire, connaît une réglementation en matière de propagande électo-

geregeld in deze zin dat een maximum-grens wordt gesteld aan de uitgaven die aan de verkiezingspropaganda van de kandidaten mogen worden besteed en dat er een controlesysteem bestaat om misbruiken tegen te gaan.

*
**

De voorgestelde regeling heeft niet ten doel het aanplakken te verbieden. De vrijheid mag niet worden beknot, alleen het misbruik van recht moet worden voorkomen. Aanplakken blijft een propagandamiddel want het heeft de traditie voor zich en bezit zeker een informatieve waarde. Ons voorstel wil echter ingaan tegen de excessen die wij thans kennen.

Er zal alleen nog geplakt mogen worden op panelen die de gemeenten, in verkiezingstijd, voor de kandidaten beschikbaar zullen stellen en waarop een ieder desgewenst voor een redelijk bedrag een aantal plaatsen zal kunnen huren. Het huurbedrag zal door de concessieverlenende besturen aan de kandidaten worden aangerekend, maar de Koning krijgt bevoegdheid om tarieven vast te stellen per arrondissement of per kanton. Een uitvoeringsbesluit zal het aantal plaatsen bepalen waarover ieder kandidaat kan beschikken, met inachtneming van het bevolkingscijfer en de uitgestrektheid van het kiesarrondissement waar hij opkomt. Een besluit zal ook de afmetingen van de verkiezingspanelen bepalen, om te voorkomen dat als gevolg van partijdigheid aan bepaalde kandidaten kleine panelen worden toegewezen, terwijl anderen over reuze-panelen zouden kunnen beschikken. Ten slotte moest ook rekening worden gehouden met het feitelijk bestaan van partijen, wat tot gevolg heeft dat de kandidaten doorgaans op lijsten voorkomen. In dat geval moet het aantal plaatsen voor iedere lijst overeenstemmen met het totale aantal panelen dat aan iedere kandidaat van die lijst had moeten worden toegewezen. De lijstgenoten kunnen vervolgens de aan hun lijst toegewezen plaatsen vrijelijk onder elkaar verdelen en er individueel of collectief gebruik van maken.

De gemeenten zorgen voor het onderhoud en de bewaking van de aldus in concessie gegeven verkiezingspanelen.

Iedere aanplakking voor de verkiezingen elders dan op de daartoe bestemde panelen zal als overtreding worden aangemerkt.

H. LAHAYE.

*
**

VOORSTEL VAN WET

EERSTE ARTIKEL.

Aanplakbiljetten voor de kiespropaganda mogen, op straffe van overtreding, niet worden aangebracht dan op panelen die de gemeentebesturen, in verkiezingstijd, daarvoor bestemmen en aan de kandidaten verhuren.

rale qui fixe un plafond de dépenses autorisées pour la propagande électorale des candidats et qui organise un système de contrôle pour sanctionner les abus.

*
**

La réglementation proposée n'a pas pour objet d'interdire l'affichage. La liberté ne peut être vinculée, seul l'abus de droit doit être empêché. L'affichage reste un moyen de propagande car il est traditionnel et d'une valeur informative certaine. La présente proposition tend cependant à le contenir en dehors des excès que l'on connaît actuellement.

Les affichages ne seront plus autorisés que sur des panneaux, mis, en période électorale, à la disposition des candidats par les communes, chacun étant garanti d'avoir, s'il le désire et moyennant un loyer raisonnable, la jouissance d'un certain nombre d'emplacements. Le coût de la location de ces emplacements sera facturé aux candidats par les administrations concédantes mais le Roi reçoit compétence pour établir des barèmes fixant les taux des loyers, par arrondissement ou par kanton. Un arrêté d'exécution déterminera le nombre d'emplacements dont chaque candidat pourra disposer compte tenu de la population et de l'étendue de l'arrondissement électoral dans lequel il se présente. De même, un arrêté fixera les dimensions que devront avoir les panneaux électoraux en sorte que des pratiques partisans ne puissent conduire à l'attribution, à certains candidats, de panneaux de dimensions réduites tandis que d'autres recevraient la jouissance de panneaux « géants ». Enfin, il convenait de tenir compte de l'existence de fait, des partis ce qui a pour conséquence que les candidats se présentent généralement sur des listes. En pareil cas, le nombre d'emplacements dont disposera chaque liste correspondra au nombre total de panneaux qui auraient pu être attribués à chacun des candidats que compte la liste. Les colistiers pourront ensuite se répartir librement, entre eux, les emplacements attribués à leur liste et les utiliser individuellement ou collectivement.

Les communes auront la charge de l'entretien et de la garde des panneaux électoraux ainsi concédés.

Tout affichage électoral effectué en dehors des panneaux électoraux sera passible de contravention.

*
**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Les affichages destinés à la propagande électorale ne peuvent être apposés, sous peine de contravention, que sur des panneaux réservés à cet usage, en période électorale, par les administrations communales et loués, à leur intervention, aux candidats.

ART. 2.

Wanneer verscheidene kandidaten op eenzelfde lijst komen, kan hij die bovenaan op de lijst staat, een aantal plaatsen huren gelijk aan het produkt van het maximum-aantal panelen dat aan een alleenstaande kandidaat kan worden toegekend, vermenigvuldigd met het aantal kandidaten van zijn lijst.

De lijstgenoten verdelen vervolgens de aan hun lijst toegekende plaatsen vrijelijk onder elkaar en mogen ze individueel of collectief gebruiken voor de Senaat, de Kamer en de provincie.

ART. 3.

De Koning stelt, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op voorstel van de Minister van Binnenlandse Zaken, per kiesarrondissement of -kanton, een schaal vast van de bedragen, die aan de concessieverlenende gemeentebesturen verschuldigd zijn voor de huur van een verkiezingspaneel. Hij bepaalt op dezelfde wijze het maximum-aantal panelen dat in ieder kiesarrondissement of -kanton aan een kandidaat kan worden toegekend, met inachtneming van het bevolkingscijfer en de uitgestrektheid van dat arrondissement of kanton.

Hij bepaalt de afmetingen van de verkiezingspanelen.

ART. 4.

De gemeenten zorgen voor de bewaking en het onderhoud van de verkiezingspanelen.

H. LAHAYE.
J. GILLET.
V. BILLIET.
L. REUTER.
J. DAEMS.
A. STRIVAY.

ART. 2.

Lorsque plusieurs candidats se présentent sur une même liste, la personne figurant en tête de liste pourra louer un nombre d'emplacements égal au produit du nombre maximum de panneaux qui peut être attribué à un candidat isolé multiplié par le nombre de candidats figurant sur sa liste.

Les colistiers se répartissent ensuite, librement, les emplacements attribués à leur liste, et peuvent les utiliser individuellement ou collectivement pour le Sénat, la Chambre et la Province.

ART. 3.

Le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sur proposition du Ministre de l'Intérieur, établit des barèmes, par arrondissement ou canton électoral, fixant les taux des loyers dus aux administrations communales concédantes, pour la location d'un panneau électoral. Il détermine, dans les mêmes conditions, le nombre maximum de panneaux qui peuvent être attribués à un candidat, dans chaque arrondissement ou canton électoral, en tenant compte de la population et de l'étendue de cet arrondissement ou canton.

Il fixe les dimensions des panneaux électoraux.

ART. 4.

Les communes ont la charge de la garde et de l'entretien des panneaux électoraux.